

KRISTJAN JAAGU OSALISE ÕPPE TOETUSTE JUHEND

Kinnitatud 30.03.2016 nr 1-11.1/3505

EESMÄRK, KÄSITLUSALA, VASTUTUS

Juhendi eesmärk on sätestada Kristjan Jaagu programmi osalise õppe toetuskeem, sh toetuse saamise ja kasutamise tingimused ja maksmise kord.

Kristjan Jaagu programmi rakendamist korraldab Sihtasutus Archimedes (edaspidi *sihtasutus*). Korraldamine hõlmab muuhulgas:

- informatsiooni vahendamist ja avalikustamist internetis ja muus meedias ning üliõpilastele suunatud infolistides;
- taotlusvoorude korraldamist sh hindamise korraldamist;
- suhtlemist üliõpilaste ja nende juhendajatega;
- taotlemistingimuste ja –vormide tutvustamist, sh infopäevade korraldamist kõigis avalik-õiguslikes ülikoolides;
- taotluste analüüsi ja peamiste tagasilükkamise põhjuste väljatoomist;
- toetuste eraldamise lepingute ettevalmistamist, sõlmimist ja lõpetamist, toetuste maksmist, lepingute täitmise järelevalvet ja aruannete analüüsi;
- toetusesaajate nõustamist;
- avalikkuse teavitamist.

Käesoleva juhendi koostamist ja täiendamist ning juhendis sätestatud toetuste eraldamist koordineerib sihtasutuse hariduse rahvusvahelistumise agentuuri kõrghariduse büroo spetsialist.

TEGEVUSE KIRJELDUS

TOETUSE EESMÄRK JA ÜLDISED PÕHIMÕTTED

1. Toetatakse ühe (1) kuni viie (5) kuulisi magistri- ja doktoriõpinguid (õpinguperiood 30 päeva kuni 150 päeva) vahetusüliõpilasena väliskõrgkoolis või teadusasutuses siinsete kraadiõpingute raames (edaspidi õpiränne). Teadusasutuse külastamiseks saavad toetust taotleda üksnes doktorandid. Selleks tuleb lisada taotlusele teadusasutuse kirjeldus.
2. Toetust võib kasutada loengute külastamiseks, praktika läbimiseks, individuaalseks tööks, konsultatsioonideks oma valdkonna spetsialistidega jms. Praktikat võib läbida institutsioonides, mis on seotud teadus-, arendus- ja loometööga. Arstide ja residentide puhul võib praktikat läbida üksnes ülikoolidega seotud haiglates ja institutsioonides. Praktika sihtkohaks ei saa olla Euroopa Liidu (EL) liikmesriik, Island, Liechtenstein, Norra, Türgi ja endine Jugoslaavia Vabariik, Makedoonia ja Šveits. Praktika eesmärk ja sihtkoht peab välja tulema taotlusest.
3. Toetust saab taotleda õpingute rahastamiseks ainult sama õppeastme ulatuses.
4. Toetusperioodiks loetakse perioodi õppetöö esimesest päevast kuni õppetöö viimase päevani vastavalt vastuvõtva asutuse kinnituskirjas nimetatud kuupäevadele. Ühe õppetöö perioodi (toetusperioodi) kestus ei saa olla lühem kui 30 päeva, täiskuuks loetakse 30 päevast ajavahemikku. Välismaal viibimise periood on Eestist lahkumise ning tagasijõudmise ajavahemik (õpirände periood).
5. Üliõpilane ei ole kohustatud kogu toetusperioodi välisülikoolis järjest viibima. Näiteks on kolmekuulise toetusperioodi korral võimalik see jagada erinevate semestrite vahel (30 päeva sügisel ja 60 päeva kevadel). Mitmeosalise välismaal viibimise korral toetusperioodid summeeritakse.
6. Toetust ei saa taotleda ühe toetusperioodi jooksul mitmes riigis ja ülikoolis õppimiseks. Reeglina peab välismaal viibimise ajal toimuma vastuvõtvas kõrgkoolis aktiivne õppetöö.

7. Välismaal viibimine peab jääma ajavahemikku 1. juulist (toetuse taotlemise aasta) kuni järgneva aasta 31. augustini.

NÕUDED TOETUSE SAAJALE

8. Toetust võivad taotleda Eesti kodanikud ning siin alalise elamisloaga viibivad isikud, kes on toetuse kasutamise hetkel Eesti kõrgkoolide:
- 8.1. magistri- või doktoriõppe õppekava üliõpilased;
  - 8.2. integreeritud õppekava üliõpilased, kes on läbinud aineid vähemalt 180 EAP ulatuses;
  - 8.3. arst-residendid.
9. Akadeemilise puhkuse ajal on toetuse kasutamine lubatud üksnes juhul, kui koduülikooli õppetöökorralduse eeskiri lubab akadeemilise puhkuse ajal õppetöös osaleda.
10. Taotluse esitajaks peab olema toetuse lõppkasutaja ise.

TOETUSE SUURUS

11. Toetust on võimalik taotleda õpirändega seotud sõidukulude ning majutus- ja elamiskulude katmiseks standardiseeritud ühikuhindade alusel¹.

Õpirände sõidutoetust on võimalik taotleda õpirände lähtekohast sihtkohta (välisriigi ülikooli või teadusasutuse asukohta) ja tagasi reisimise kulude katteks. Ainult ühel suunal reisimiseks ei ole võimalik toetust saada. Õpiränne peab algama ja lõppema samas linnas. Peale õpirännet peab toetuse saaja sihtasutusele esitama õpirände marsruuti ja sõitmise aega tõendavad dokumendid. Kui välisõpingud toimuvad kahes osas või kui välisõpingute jooksul on vahepealne Eestisse naasmine õppe- või teadustöös lähtuvalt vajalik, on võimalik taotleda ka kahekordset sõidutoetust. Sel juhul tuleb seda taotluses eraldi põhjendada

11.1. Sõidutoetuse suurus sõltub õpirände lähte- ja sihtkoha vahelisest distantsist. Distantsi arvestamisel kasutatakse ainult Euroopa Komisjoni veebipõhist kalkulaatorit http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

11.1.1. Kui lähte- ja sihtkoha vaheline distants on kuni 99,99 km (kaasa arvatud), hüvitatakse kulud kuludokumentide põhiseelt kuni 180 euro ulatuses;

11.1.2. Kui lähte- ja sihtkoha vaheline distants on 100,00 km või enam, hüvitatakse kulud standardiseeritud ühikuhinna alusel², lähtudes järgnevas tabelis toodud määradest:

	Distants linnast linna (üks suund) ³	Toetus edasi-tagasi reisi kohta (lähtekohast sihtkohta ja tagasi)
1	100 – 499 km	180 eurot
2	500 – 1999 km	275 eurot
3	2000 – 2999 km	360 eurot
4	3000 – 3999 km	530 eurot
5	4000 – 7999 km	820 eurot
6	8000 ja enam km	1100 eurot

11.1.3. Standardiseeritud ühikuhinna alusel hüvitatav sõidutoetus sisaldab reisimisega seotud kulusid, sealhulgas transporti lennujaama ja lennujaamast sihtkohta.

¹ Haridus- ja teadusministri 09.12.2015 käskkirja nr 1.1-2/15/471 Lisa 2 „Õpirände standardiseeritud ühikuhindade kasutamine kõrghariduse rahvusvahelistumise, mobiilsuse ja järelkasvu toetamise tegevuses „Dora Pluss“.

² Näiteks: kui õpirände lähtekoht on Tartu ja sihtkohaks on Uppsala, siis Euroopa Komisjoni kalkulaatori alusel nende kahe linna vaheline distants 543,47 km, mis langeb vahemikku 500-1999 km. Marsruudil Tartu-Uppsala-Tartu reisimiseks on sõidutoetus 275 eurot.

³ Juhul, kui kalkulaatoriga saadud distants langeb vahemikku 499-500 km, 1999-2000 km jmt, ümardatakse saadud tulemus ühikuhinna määramise eel täisarvuni.

12. Õpirände elamistoetus katab toetuse saaja majutus- ja elamiskulu.

12.1. Õpirände elamistoetuse ühikuhinnad on kehtestatud sihtriikide põhiselt haridus- ja teadusministri 09.12.2015 käskkirja nr 1.1-2/15/471 Lisa 2. Elamistoetuse arvutamisel võetakse aluseks Lisa 2 p. 2.5 toodud ümardatud ühikuhind. Nendes riikidesse minekuks, mille ühikuhinda Lisa 2 p. 2.5 ei sätesta, ei ole võimalik elamistoetust taotleda. Toetuste ühikuhinnad on leitavad sihtasutuse kodulehel: www.archimedes.ee/stipendiumid

13. Elamistoetuse ühikuhinnad on kehtestatud kalendrikuu (30 päeva) kohta.

13.1.1. Kui toetuse saaja viibib vastuvõtvas asutuses õpirändel kogu kalendrikuu, arvestatakse vastava kuu eest elamistoetuseks sihtriigile vastav standardiseeritud ühikuhind.

13.1.2. Kalendrikuu eest, mil toetuse saajat vastuvõtvas asutuses viibimise periood ei kesta kogu kalendrikuud, arvestatakse elamistoetus proportsionaalselt toetatavate päevade arvuga. Elamistoetuse arvutamiseks jagatakse vastava kalendrikuu toetatavate päevade arv 30-ga ning korrutatakse sihtriigi standardiseeritud ühikuhinnaga⁴.

14. Programmi nõukogu poolt kinnitatud toetust suurendada ei saa.

15. Taotluses märgitud toetussummasid võidakse taotlussüsteemis korrigeerida, kui inimese taotluses arvatud toetussumma erineb standardiseeritud ühikuhindade põhjal arvestatud summast.

16. Toetusest kaetavate kulude katteks on lubatud kasutada teisi rahastamisallikaid (kui teiste allikate reeglid seda võimaldavad). Lisarahastuse saamine tuleb deklareerida taotluses.

17. Kristjan Jaagu programmi osalise õppe toetusega ei ole võimalik katta õppemaksu.

18. Toetuse suuruse otsustab haridus- ja teadusministri 18. november 2015 käskkirjaga nr 429 moodustatud Kristjan Jaagu programmi nõukogu (edaspidi *programmi nõukogu*) igal üksikjuhtumil eraldi ning kinnitatud summat pärast otsust suurendada ei saa.

TÄHTAJAD

19. Toetuse taotlusi võetakse vastu kaks korda aastas. Taotluste esitamise tähtajad tehakse teatavaks sihtasutuse kodulehel www.archimedes.ee/stipendiumid.

20. Taotlus peab olema esitatud hiljemalt tähtajana välja kuulutatud kuupäeval.

TAOTLEMINE

21. Toetuse taotlus koos kõigi nõutud lisadega esitatakse elektrooniliselt. Taotluskeskkond asub aadressil www.archimedes.ee/taotlused. Taotluste esitamise võimalus avaneb kuu aega enne väljakuulutatud tähtaega.

22. Taotleja peab tähtaegselt esitama sihtasutusele järgmised dokumendid:

- 1) vormikohane taotlus, mis on täidetud eesti või erandjuhul inglise keeles;
- 2) üks soovituskiri (juhendajalt);
- 3) kinnitus Eesti kõrgkoolis õppimise kohta, mille annab välja kõrgkool;
- 4) kinnitus/kutse üliõpilase vastuvõtmise kohta, mille annab välja väliskõrgkool/teadusasutus.

23. Vormikohane taotlus ja soovituskiri tuleb esitada allkirjastatult kas digitaalselt või paberil. Kinnitus kõrgkoolist ja kinnitus/kutse väliskõrgkoolist/teadusasutusest tuleb esitada ainult originaaldokumentide skanneeringuna elektrooniliselt.

24. Digitaalselt allkirjastatud dokumendid tuleb edastada taotlussüsteemi kaudu ja neid eraldi postiga saata ei ole vaja. Digitaalse allkirjastamise võimaluse puudumisel tuleb

⁴ Näiteks: doktorandi elamistoetuse arvutamine õpirändele Rootsi, vastuvõtvas asutuses viibimise periood: 25.august – 10.detsember 2016. Arvutuskäik: 1) õpirände kestus on kaks kalendrikuud (oktoober ja november) ning 17 päeva (7 päeva augustis ja 10 päeva detsembris) ehk $17/30=0,57$ kuud, kokku 2,57 kuud. 2) $\text{Elamistoetus}=2,57 \times 1130=2904,10$ eurot.

taotlusvorm veebis täita, seejärel seal esitada (klikkides nupule "esita"), trükkida taotlus välja ning allkirjastada.

25. Paberil allkirjastatud dokumendid tuleb postitada hiljemalt tähtajana väljakuulutatud kuupäeval aadressile:

Kristjan Jaagu osaline õpe
Sihtasutus Archimedes
Koidula 13 a
10125 TALLINN

VALIKU ALUSED

26. Toetuse eraldamise otsustab programmi nõukogu toetuse taotlejate motivatsiooni- ja soovituskirjade alusel. Toetuse määramisel arvestatakse:
- taotluse kvaliteeti (selged eesmärgid, tööplaan, oodatavad tulemused jms);
  - õpirände seotust taotleja teadusliku tööga;
  - õpirände olulisust taotleja teadustöö valmimisel;
  - põhjendatust valitud väliskõrgkoolis õppimisel;
  - taotleja motiveeritust.
27. Rahastatakse taotlused, mis koguvad üle poolte programmi nõukogu liikmete toetushäälest. Hääle võrdsel jagunemisel on otsustav nõukogu esimehe hääl. Rahastamisotsused fikseeritakse programmi nõukogu koosoleku protokollis.
28. Magistrandid ja doktorandid konkureerivad samas kategoorias ning ühte teisele ei eelistata.
29. Magistrantide taotluste korral võib programmi nõukogu eelistada üliõpilasi, kellel on valitud magistritöö teema ja olemas juhendaja.
30. Hindamisprotseduur võtab aega üldjuhul üks kuu alates tähtajana väljakuulutatud kuupäevast. Õpirände ei või alata enne lõplike tulemuste kinnitamist.

LEPINGU SÕLMIMINE

31. Enne lepingu sõlmimist tuleb toetuse saajal esitada sihtasutusele väliskõrgkooli/teadusasutusse vastuvõtmise kutse või kinnituskirja ametliku (asutuse blanketil) allkirjastatud dokumendi koopia (v.a juhul kui nimetatud dokument on taotlusega koos juba esitatud).
32. Programmi nõukogu poolt valitud toetuse saajatega sõlmib sihtasutus üldjuhul üks kuu enne õpirände algust lepingu, mis sätestab toetuse suuruse ning kasutamise tingimused.
33. Toetus kantakse toetuse saaja arveldusarvele hiljemalt 14 päeva enne õpirände algust, kuid mitte enne toetuse saamise lepingu allkirjastamist. Toetus on tulumaksuvaba.
34. Toetuse ettemakset ei tehta isikutele, kellel on täitmata varasemad lepingulised kohustused sihtasutuse ees.
35. Toetuse saaja kohustub nimetama asjakohastes dokumentides ja sõnavõttudes õpingute toetajatena Haridus- ja Teadusministeeriumi ning sihtasutust.

ARUANDLUS

36. Toetuse saaja on kohustatud esitama sihtasutusele ühe kuu jooksul pärast toetusperioodi lõppemist järgmised dokumendid:
- 1) vormikohane aruanne;
  - 2) edasi-tagasi sõidu toimumise kuupäevi tõendavad originaaldokumendid Eestist välisriiki ja õpingute toimumise linna (reisijale jäävad lennukipileti originaalpardakaardid, rongi, bussi või laeva originaalpiletid). Kui sõidukulused ei ole toetusega hüvitatud, tuleb esitada sõidupiletite koopiad, mis tõendavad edasi-tagasi (Eestist välisriiki ja õpingute toimumise linna ja tagasi) sõidu toimumise kuupäevi;

- 3) kinnituskiri väliskõrgkoolist/teadusasutusest, mis sisaldab tehtud töö kirjeldust (allkirjastatud originaaldokument asutuse blanketil).
- 37.** Isikliku sõiduauto⁵ kasutamine õpirändeks on lubatud vaid juhul, kui see lepitakse kokku toetuse saajaga sõlmitavas lepingus. Peale õpirände lõppu esitatakse ühikuhinna alusel hüvitatava distantsi puhul sihtasutusele kütusetšekid (originaalid). Kütust tuleb osta nii sihtkohta sõitmisel kui ka sihtkohast tagasi sõitmise päeval reisi algus- ja lõpp-punktis.
- 37.1. Kui sõiduautot kasutatakse kuni 99,99 km (kaasa arvatud; vahemaa, mis on arvestatud veebipõhise kalkulaatoriga) kaugusel asuvasse sihtkohta jõudmiseks, on kütusetšekid sõidukulu tõendavaks dokumendiks. Sõidukulu hüvitatakse 0,30 eurot kilomeetri kohta. Parkimiskulu ei hüvitata. Peale õpirände lõppu esitatakse koos aruandega kütusetšekid (originaalid).
- 38.** Aruanne esitatakse elektrooniliselt taotluskeskkonnas. Peale aruande täitmist ja esitamist tuleb see välja trükkida, allkirjastada ja saata koos nõutud lisadega posti teel sihtasutuse aadressile. Sihtasutus ei säilita aruandega esitatud dokumente, mida ei ole nõutud.
- 39.** Juhul kui aruannet või sõidupiletite originaale õigeaegselt ei esitata või kui selgub toetuse mittesihipärane kasutamine, on toetuse saaja kohustatud toetuse tagasi maksma.

DOKUMENTATSIOON

- 40.** Kristjan Jaagu programmiga seotud dokumente ja andmeid säilitab SA Archimedes ettenähtud aja jooksul kooskõlas SA Archimedes dokumendihalduse korraldusega.

---

⁵ Isikliku sõiduautona käsitatakse toetuse saaja kasutuses olevat sõiduautot, mis ei ole tööandja omanduses ega valduses.